

ELT-10001 Signaalit ja mittaaminen
Tentti 15.12.2015 / Markus Allén

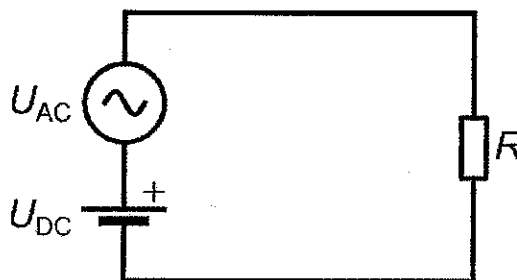
*Mukana saa olla oma laskin (myös graafinen/ohjelmoitava laskin sallitaan muisti nollattuna).
Tätä tenttikysymyspaperia ei tarvitse palauttaa.*

Vastaa kaikkiin viiteen tenttikysymykseen.

1. Selitä lyhyesti seuraavat kurssin aihepiireihin liittyvät termit. Kirjoita korkeintaan kaksi virkettä jokaiseen kohtaan.

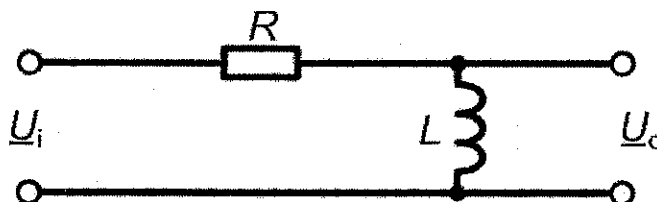
- a) Signaali
- b) Jännitteen tehollisarvo
- c) Kapasitanssi
- d) Signaaligeneraattori
- e) Spektri
- f) Nyquistin taajuus

2. Kuvassa on virtapiiri, jonka sarjaankytketyt jännitelähteet muodostavat sinisignaalin. Sen tasajännitteen tehollisarvo on $U_{DC} = 5 \text{ V}$ ja vaihtojännitteen tehollisarvo on $U_{AC} = 10 \text{ V}$. Laske vastuksen kuluttama keskimääräinen teho P , kun vastuksen resistanssi on $R = 100 \Omega$. **Anna lopullinen vastaus dBm-yksikössä.** [Vinkki: Keskimääräinen teho watteina on keskimääräisten DC- ja AC-tehojen summa eli $P = P_{DC} + P_{AC}$.]

3. Alla olevassa kuvassa on suodin, joka on muodostettu kytkemällä vastus ja kela sarjaan. Suotimen sisäänmeno-jännite on $\underline{U}_i$ ja ulostulojännite on $\underline{U}_o$.

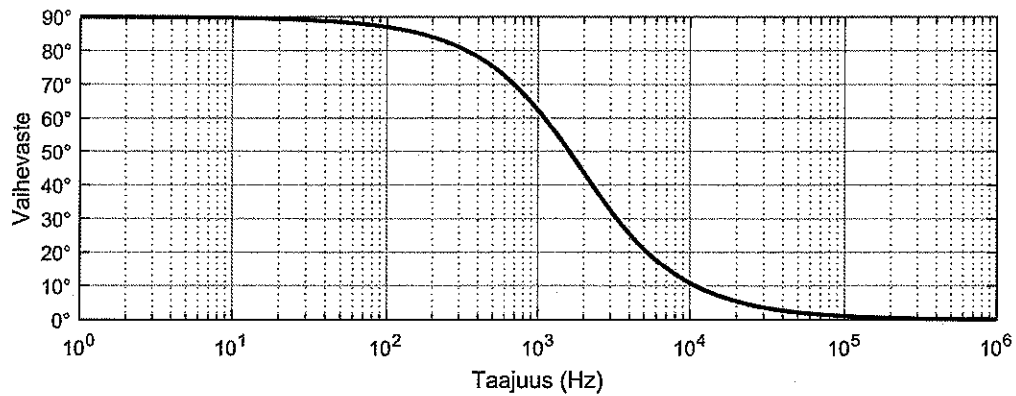
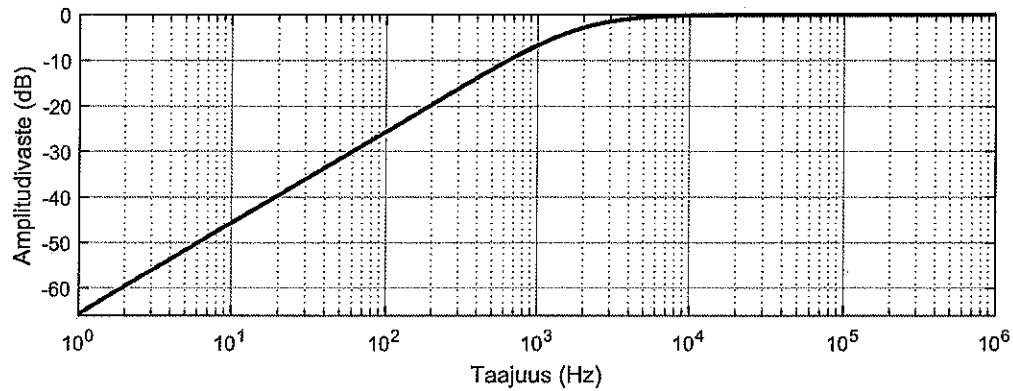
- a) Johda suotimen siirtofunktio $H(\omega)$. [Vinkkejä: Kelan impedanssi on $j\omega L$. Jännitteenjakosäännön mukaan: Jos impedanssien Z_1 ja Z_2 sarjaankytkennän yli oleva jännite on $\underline{U}$, impedanssin Z_2 yli oleva jännite on $\underline{U} \cdot Z_2 / (Z_1 + Z_2)$.]
- b) Mikä on siirtofunktion arvo taajuudella 10 kHz? Vastuksen resistanssi on $R = 120 \Omega$ ja kelan induktanssi on $L = 10 \text{ mH}$. Muista, että siirtofunktion arvo on kompleksiluku. Ilmoita vastaus kulmam muodossa eli itseisarvo ja vaihekulma. [Vinkki: kompleksiluvun $a + jb$ itseisarvo on $\sqrt{a^2 + b^2}$ ja vaihekulma on $\arctan \frac{b}{a}$, kun $a > 0$.]

KÄÄNNÄ! – Tehtävät jatkuvat toisella puolella.

4. Kuvaajissa on esitettyä amplitudi- ja vaihevaste edellisen tehtävän suotimelle. Päättele vastaukset kysymyksiin kuvaajien avulla.

- Onko suodin tyypiltään ali-, yli-, kaistanpäästö- vai kaistanestosuodin? Perustele.
- Kuinka paljon suodin muuttaa 700 Hz:n sinisignaalin amplitudia ja vaihekulmaa?
- Aiheuttaako tämä suodin amplitudivääristymää? Jos aiheuttaa, niin millä taajuusalueella?

5. Alla olevaan kuvaan on piirretty digitaalisen sinisignaalin $x(n)$ näytearvot täsmälleen kahden jakson ajalta.

- Mikä on signaalin $x(n)$ normalisoitu taajuus?
- Oletetaan näytteenottotaajuudeksi 1250 Hz. Mikä on signaalin $x(n)$ todellinen (analoginen) taajuus?
- Olettaen edelleen näytteenottotaajuudeksi 1250 Hz, voisiko signaalin $x(n)$ analoginen taajuus olla myös 1200 Hz? Perustele vastauksesi.

